

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 123/2010-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. U., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. S., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 221/2007 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 249/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. U. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. októbra 2009 doručená sťažnosť Ing. M. U. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva

na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (v sťažnosti sťažovateľka nesprávne cituje čl. 48 ods. 1 ústavy), základného práva podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 221/2007 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 249/09.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka 22. októbra 2007 podala na okresnom súde návrh, ktorým sa domáhala voči odporcom ochrany svojho vlastníckeho práva. Sťažovateľka ako navrhovateľka súčasne s podaním návrhu zaplatila súdny poplatok vo výške 3 000 Sk podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom ku dňu podania návrhu (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) podľa položky č. 1 písm. b) prílohy zákona o súdnych poplatkoch. Súd 10. marca 2009 vyzval navrhovateľku na doplatenie súdneho poplatku za návrh v sume 398 €, a to za päť zvyšných petitov, v lehote 10 dní od doručenia výzvy s poučením, že ak poplatok nebude v určenej dobe zaplatený, konanie zastaví. Navrhovateľka výzvu na doplatenie súdneho poplatku prevzala 4. septembra 2006. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka v stanovenej lehote súdny poplatok nedoplatila, súd konanie zastavil s odvolaním sa na ustanovenie § 6 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, položka č. 1 písm. b), poznámka č. 6 k položke č. 1 prílohy zákona o súdnych poplatkoch.

Proti uzneseniu okresného súdu č. k. 25 C/221/2007-113 zo 6. mája 2009, ktorým súd zastavil konanie, podala sťažovateľka odvolanie. V odvolaní poukázala na to, že *„Súd nezákonne od nej požadoval doplatenie súdneho poplatku, keďže toto odporuje zákonu o súdnych poplatkoch. ... návrh na súd prvého stupňa podala už 22.10.2007 a zákon o súdnych poplatkoch do 31.12.2008 nepoznal bod č. 6 poznámok k položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov o ktorý sa nesprávne súd prvého stupňa pri rozhodovaní o zastavení konania opiera, keď poukazuje na skutočnosť, že predmetom konania je šesť samostatných nárokov a každý tento nárok sa spoplatňuje samostatne.“*

Krajský súd uznesením č. k. 5 Co 249/09-123 z 31. júla 2009 napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil. Sťažovateľka v sťažnosti poukázala na odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia krajského súdu, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Je pravdivé tvrdenie navrhovateľky, že v deň vzniku poplatkovej povinnosti (v deň podania žaloby) zákon o súdnych poplatkoch nemal poznámku č. 6 k položke č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorá hovorí, že ak je predmetom konania viac nárokov, každý nárok sa spoplatňuje samostatne, no napriek tomu podľa zákona o súdnych poplatkoch a zaužívanej súdnej praxe sa aj v tomto období každý samostatne žalovateľný nárok spoplatňoval osobitne. Preto súd prvého stupňa rozhodol správne, keď spoplatnil aj zvyšných päť petitov navrhovateľky i keď pri ustálení výšky poplatkovej povinnosti sa dopustil nepresnosti...“

Sťažovateľka preto navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

«1. Základné právo Ing. M. U. dané jej článkom 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR na uloženie povinnosti zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd a základné právo Ing. M.U. domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky, dané jej článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 bodom 1 Dohovoru a právo dané jej čl. 48 ods. 1 Ústavy SR t.j. aby sa jej vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, postupom Okresného súdu Ba IV v konaní vedenom pod sp. zn. 25C 221/2007 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 249/09, ako aj rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č.k ... zo dňa ... porušené bolo.

2. Rozhodnutie NS SR č.k... zo dňa... sa zrušuje a vec sa vracia NS SR na ďalšie konanie.

3. NS SR je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 584,77 EUR vrátane DPH za 4 úkony právnej služby... na účet právneho zástupcu sťažovateľky JUDr. P. S., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Alternatívne, ak NS SR nebude pri posudzovaní veci konať zužujúcim (prísny) spôsobom (I. ÚS 242/2007, III. ÚS 72/01,) a v medzičase zruší svojim rozhodnutím

dovolaním napadnuté rozhodnutia porušovateľov (Krajského súdu a Okresného súdu) a vec im vráti na ďalšie konanie, aby ÚS rozhodol takto:

1. *Základné právo Ing. M. U. dané jej článkom 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR na uloženie povinnosti zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Ba IV v konaní vedenom pod sp. zn. 25C 221/2007 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 249/09 porušené bolo.*

2. *„Zaužívaná súdna prax“ bez platnej a účinnej zákonnej právnej normy nezakladá zákonnú poplatkovú povinnosť podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších právnych predpisov.*

3. *Akékoľvek povinnosti vyvodzované zo „zaužívanej súdnej praxe“ bez platnej a účinnej právnej normy sú v priamom rozpore s právnym poriadkom SR ako právneho a demokratického štátu a preto nie je možné takéto „povinnosti“ nikým a ničím sankcionovať, najmä však nie zákonnými sankciami ustanovenými za porušenie právneho poriadku SR.*

4. *Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 584,77 EUR vrátane DPH za 4 úkony právnej služby... na účet právneho zástupcu sťažovateľky JUDr. P. S., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že v predmetnej veci podala dovolanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky, je však toho názoru, že *«... v zmysle nálezu ÚS (I. ÚS 153/06 č. 80/2006) je na mieste podať sťažnosť, pretože rozhodnutie NS, ktorým sa v zmysle uvedeného judikátu „vyčerpá účinný prostriedok“ jednoznačne bude vydané po uplynutí zákonnej lehoty stanovenej § 53 ods. 3 zákona NR SR 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov...»*.

Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov). Ide o jeden zo základných princípov, ktoré ovládajú konanie pred ústavným súdom, a to o princíp subsidiarity.

Ústavný súd preto zaujal názor, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je táto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie ústavnej sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu

(porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bulena a spol. verzus Česká republika a rozhodnutie uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Českej republiky vo zv. 29/uznesenie č. 3 a pod.).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2010